

sentimentti

Sentimentin väestökyselyn yhteenveto

Syksy 2022

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

taloustutkimus

Väestötutkimuksen aineisto

- Sentimentin pääväestökyselyaineisto (n=5011) kerättiin 1.–12.4.2021 Norstat Oy:n verkkopaneelista.
- Aineiston analyysistä ja mallinnuksesta vastasi Insight360 Oy (nyk. Taloustutkimus).
 - Ensimmäisellä (n=1000) aineistolla testattiin tutkimushypoteeseja ja lomaketta sekä aineistosta muodostettavan mallin käyttökelpoisuutta syyskuussa 2020.
 - Aineisto on kerätty väestöllisesti edustavana alueellisesti sekä sukupuolen ja ikäjakauman osalta. Tutkimusaineisto kerättiin ruotsin- ja suomenkielisillä lomakkeilla.
- Keväällä 2022 toteutettiin kaksi aineistoa täydentävää otantaa Ukrainan kriisin vaikutuksista nousevaan tiedontarpeeseen Taloustutkimuksen verkkopaneelissa.
 - Ensimmäinen otanta toteutettiin 23.–28.3 (n=870) ja toinen 10.–13.5 (n=884)
- Lokakuussa 2022 toteutettiin kolmas täydennystutkimus (n=850)
 - Yleisten turvallisuus- ja huolikysymysten lisäksi kysyttiin maahanmuuttoon ja maahanmuuttovirastoon sekä väkivallan käyttöön ja katkeruuteen liittyviä kysymyksiä.
 - Aineisto kerättiin väestöllisesti edustavana alueellisesti sekä sukupuolen ja ikäjakauman osalta.
 - Tutkimusaineisto kerättiin suomenkielisellä lomakkeella.

Keskeisiä tuloksia | lokakuu 2022

- Turvallisuuden tunne on kasvanut keskiarvosta 3,8 (4/21) → 3,9 (kevät/22) → 4,1 (lokakuu/22).
- Muutosta voidaan pitää jo merkitsevänä.
 - Vaikka huolenaiheita on paljon, on turvallisuuden tunne vahvistunut.
 - Turvallisuuden tunne on ainoa selkeästi muuttunut ulottuvuus yleisessä tarkastelussa: väestöryhmien välillä huolet ja tuntemukset vaihtelevat enemmän riippuen teemasta.
- Luottamus viranomaisiin kohosi keväällä 2022 ja on pysynyt samalla tasolla lokakuulle.
- Tuntemukset ja asenteet vaihtelevat myös aluetyypin mukaan (kaupunki-maaseutu -luokitus).

- Väestösegmentit toimivat ennakoidusti. Ne löytyivät kevään aineistosta hyvin kuten myös lokakuun aineistosta.
- Erot turvallisuuden tunteen muodostumisessa ryhmittäin ovat säilyneet.

Ajankohtaisia nostoja

- Kriisien jatkumisesta ja talouden taantumisesta huolimatta kannatus kansainväliselle avunannolle ei ole laskenut.
- Suomessa asuvat venäläiset jakavat kasvavasti mielipiteitä: 32 prosenttia vastasi, että suhtautuminen on muuttunut (23 prosenttia, kevät/22).
- Maahanmuuttoon liittyvät huolet ovat hieman kohonneet kevästä.

- Maaseutu-kaupunki -akselilla vastaajien huolet ja toiveikkuus ovat joissain asioissa päinvastaisia ja heijastelevat väestöllisiä alue-eroja:
 - Maaseudun huolissa korostuvat etenkin suunta johon maailma on menossa, lisääntyvä maahanmuutto, oma toimeentulo ja taloudellinen turvallisuus.
 - Maaseudulla korostuu myös erimielisyys kansainvälisestä avunannosta.
 - Maaseudulla ollaan paremmin varautuneita erilaisiin kriisitilanteisiin.

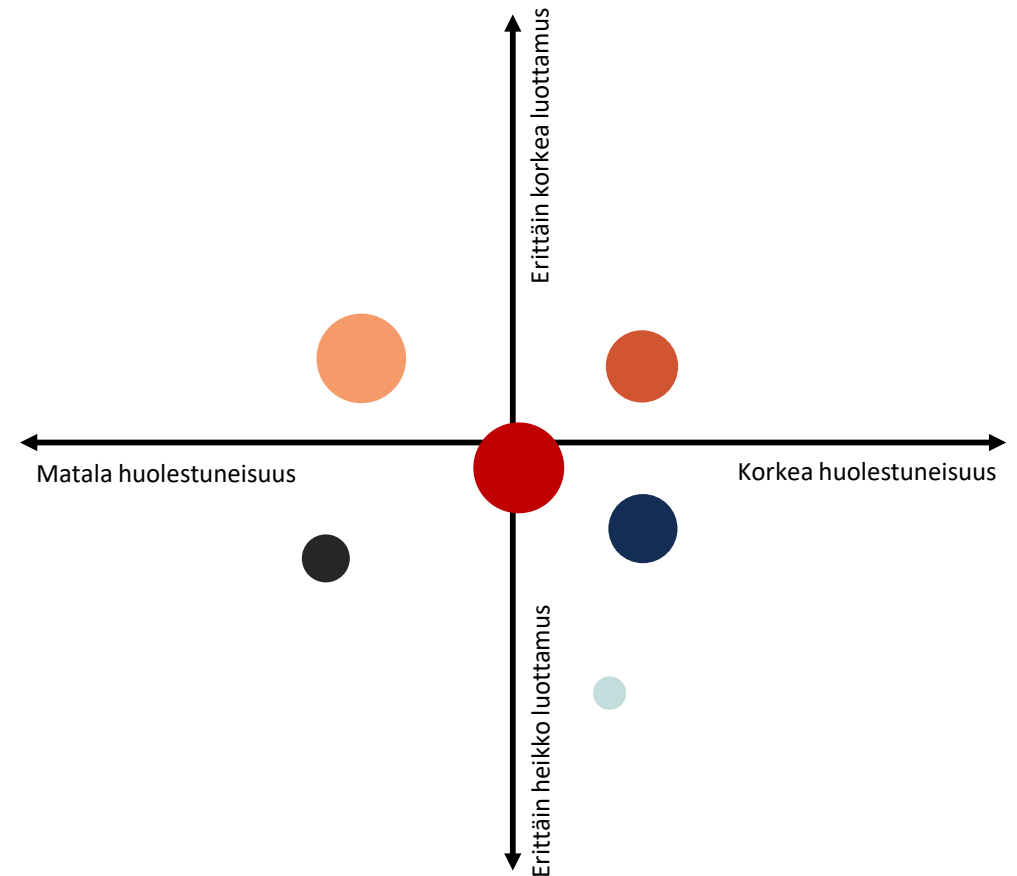
- 10 prosenttia vastaajista kokee katkeruutta yhteiskuntaa kohtaan, 7 prosenttia hyväksyy väkivallan käytön omien tavoitteiden ajamisessa.
 - Nämä ilmenevät yhdessä ja korostuvat erityisesti väestöryhmissä, joilla on alhainen turvallisuuden tunne ja luottamus viranomaisiin.

Segmentaatio

- Väestötutkimuksen perusanalyysin ja tilastollisten menetelmien avulla (mm. faktori- ja klusterianalyysi) vuoden -21 laajasta aineistosta tunnistettiin kuusi sisäisen turvallisuuden kysymyksissä toisistaan poikkeavaa väestöryhmää

Luottamus auktoriteetteihin / huolen määrä

● I Valistuneet universalistit	● II Varovaiset perinteiset
● III Kriittiset tasa-arvohakuiset	● IV Huolettomat pärjääjät
● V Piittaamattomat materialistit	● VI Pessimistiset luottamusvajaiset

”Valistuneet universalistit”

780 000
aikuista

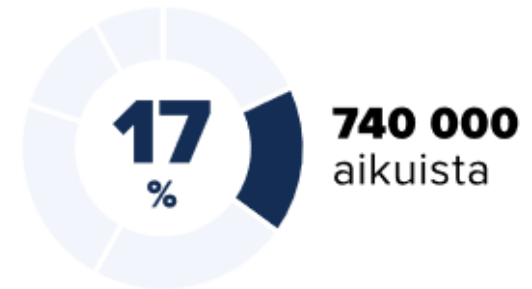
Huolet korostuneet, mutta myös luottamus instituutioihin ja toisiin ihmisiin korkea. Pehmeät uhat korostuneet. Hyvinvointivaltiopainotus. Sosiaalisesti verkottuneita.

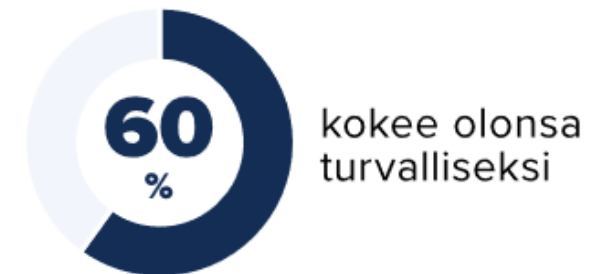
kokee olonsa turvalliseksi

”Varovaiset perinteelliset”

Huolestuneisuus ylikorostunutta, konservatiiviset asenteet. Luottamus toisiin ihmisiin ja poliitikkoihin on heikentynyt, mutta turvaavat viranomaisiin. Korkea keski-ikä.

”Kriittiset tasa-arvohakuiset”

1 000 000
aikuista

Suhtautuminen auktoriteetteihin ja viranomaisiin varautunutta. Universalistiset arvot ja pehmeät uhat korostuneet. Hyvinvointivaltiopainotus.

kokee olonsa
turvalliseksi

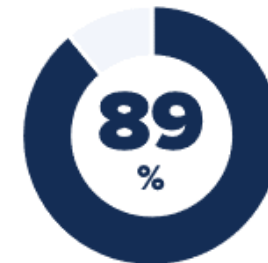

”Huolettomat pärjääjät”

950 000
aikuista

Huolestuneisuus hyvin alhaista, hyvä omakuva, luottavaisuus hyvällä tasolla. Huolenaiheiden kärjessä ilmastonmuutos ja muut yhteiskunnalliset pehmeät uhat, omaan itseen kohdistuvia uhkia ei koeta akuutteina. Toimeentulo koetaan hyväksi.

kokee olonsa
turvalliseksi

”Piittaamattomat materialistit”

520 000
aikuista

Luottamus heikkoa, huolentunne vähäistä, suhtautuminen turvallisuustoimenpiteisiin ohentunutta. Voimakkaasti nuoriin ja keski-ikäisiin miehiin painottunut ryhmä, joka on egoistisemmin suuntautunut kuin muut segmentit.

kokee olonsa
turvalliseksi

”Pessimistiset luottamusvajeiset”

350 000
aikuista

Ihmisiin luottaminen alhaisimmillaan tässä segmentissä. Yksinäisyyden ja toivottomuuden tunne korostuu. Uhkamaisema on koholla, omat taloudelliset ongelmat selvästi koholla.

kokee olonsa
turvalliseksi

sentimentti

- Sisäministeriö pilotoi ja jatkokehittää Sentimentti-työvälinettä seuraavan vuoden aikana, jonka jälkeen se on laajemmin myös muiden turvallisuusviranomaisten käytettävissä.
 - Jatkossa keskeiset tulokset julkaistaan vuosittain netissä Sisäisen turvallisuuden portaalissa (sisainturvallisuus.fi)
- Lisätietoja:
 - Asiantuntija Arttu Forsell, arttu.forsell@govsec.fi, sisäministeriö
 - Kehittämiskoordinaattori Harri Martikainen, harri.martikainen@govsec.fi, sisäministeriö

